

internationalt, men også i masser af lokale samfund, således også her i vores land.

Der har været mange fremskridt på miljøområdet. Når vi ser på det regionale samarbejde for Europas vedkommende med arbejdet inden for rammerne af »Miljø for Europa«, som er den eneste paneuropæiske proces, vi har i øjeblikket, og hvor der er opnået også meget betydelige resultater, lad mig bare nævne Århuskonventionen.

Efter Rio har der været andre globale konventioner: ørkenkonventionen, POP-konventionen, som vi netop er blevet færdige med. Der har været vigtige protokoller, biosikkerhedsprotokollen, Kyoto-protokollen, som statsministeren omtalte.

Men til trods for de mange aftaler og til trods for det meget gode arbejde, der er lavet, så er udfordringen i dag og i 2002 ikke mindre, end den var for 9 år siden, altså i 1992. På trods af en ufattelig vækst i verdens samlede levestandard i den periode, på trods af eksempelvis et stærkt stigende forbrug af energi er der stadig væk 2 milliarder mennesker, der ingen adgang har til energiforsyning.

Vandforbruget stiger med 3 pct. om året, men en femtedel af verden, og det er en stigende andel, har stadig ikke adgang til rent drikkevand. Tabet af biodiversitet, af artsrigdom, af dyrkbar jord er voldsomt. Der forsvinder et sted mellem 5 mio. og 10 mio. hektar tropiske regnskove om året. Der er altså al mulig grund til at gøre mere og ikke mindre i det globale miljøarbejde.

Samtidig, som statsministeren har fremdraget det, er den økonomiske ulighed vokset betydeligt, og derfor påhviler der de rige lande et stort ansvar, en meget stor opgave i forbindelse med de næste årtiers indsats for bæredygtig udvikling.

Det danske forslag om en global aftale har vundet en betydelig international accept. Det er et ambitiøst projekt, og mange siger: Jamen hvordan tør I? Hvad nu, hvis der ikke kommer noget ud af det? Jamen hvis man ikke tør sætte en dagsorden, ikke tør være med til at præge billedet, ja, så er det jo i hvert fald sikkert, at så sker der ikke noget.

Et vigtigt og centralt element i den globale aftale er naturligvis betydelig bedre betingelser for udviklingslandene. Det har statsministeren redegjort for: adgang til vore markeder, adgang til teknologi, gældslettelse, en særlig indsats for de mindst udviklede lande, finansiering osv. Det er utroligt vigtigt. Men det er også vigtigt, at vi i

den rige del af verden ud over at give vores bidrag til solidariteten er med til mindske vores belastning af ressourcerne ved at afkoble væksten i økonomien, udviklingen i økonomien fra miljøbelastningen. Og det var jo glædeligt at se, hvordan det synspunkt vandt gehør blandt vore kolleger i OECD.

Statsministeren understreger den proces, vi både her i Danmark og internationalt er engageret i for at nå et resultat i Johannesburg, og den er jeg naturligvis hundrede procent enig i. Jeg tror, det er godt, vi har en så åben proces, hvor så mange som muligt får ejerskab, men man kommer ikke uden om, at hvis der ikke bliver vist politisk lederskab, så kommer der ikke noget ud af den proces.

Altså den store bureaukratiske mølle er nødvendig at holde i gang, og den skal vi holde i gang og deltage aktivt og positivt i, men hvis ikke en række centralt placerede ledere, formandskabslande i EU såvel som store lande i EU sammen med nøgleplacerede udviklingslande, på et tidspunkt virkelig tager fat i denne her proces, så kommer der ikke noget ud af det. Og der synes jeg, vi tog et flot første skridt med lanceringen af tanken om The Global Deal i Paris, og jeg håber meget, at det her vil blive fulgt op.

Hr. Jørn Jespersen pegede på, hvordan Johannesburg er velegnet som sted, fordi Danmark har så stærk en tilstedeværelse. Både Danida og Danced, altså det særlige miljøprogram, laver et kæmpe arbejde sammen med de sydafrikanske myndigheder. Vi har netop udgivet en bog sammen med Sydafrika, der i praksis viser, hvad bæredygtig udvikling vil sige på disse områder.

Vi har aftalt med FN, at vi netop skal bruge det, at det foregår i Sydafrika, som en demonstration af, hvordan ting kan gøres, hvordan en global aftale kan udmøntes mellem rige og fattige lande, og der er ingen tvivl om, at præsident Mbeki vil kunne komme til at spille en meget, meget vigtig rolle for at få det her til at lykkes.

Det kan ikke være business as usual. Så går det galt. Det så vi ved Rio + 5. Det er utroligt vigtigt, at der bliver vist lederskab, og jeg synes, det er flot, at vores lille land med de ressourcer, vi har, virkelig har sat styrke ind på at gøre dette til en succes.

Ministeren for udviklingsbistand (Anita Bay Bundegaard):

Både statsministeren og miljøministeren har trukket nogle af de overordnede linjer op for